

In de deftigste straat van Arnhem

De Bakkerstraat wordt wel eens de 'PC Hoofstraat van Arnhem' genoemd. De deftigste straat van de stad, waar rijke patriciërs-families het in de zeventiende en de achttiende eeuw voor het zeggen hadden. De historie van de Bakkerstraat gaat echter tot in de middeleeuwen terug. De zuidzijde is helaas totaal overhoop gehaald tijdens de verwoestende Slag om Arnhem: daar begint de oude bebouwing pas op de hoek van de Bakkerstraat en de Pastoorstraat, waar thans het Thaise restaurant Salathai gevestigd is.

Salathai betekent 'rustplaats voor reizigers': een halte waar mensen die onderweg zijn even tot zichzelf kunnen komen en ervaringen kunnen uitwisselen met vrienden en toevallige passanten. De monumentenspecialisten van de gemeente Arnhem zijn enthousiast over de gevel uit de achttiende eeuw van dit pand met de huisnummers 25 en 26. Daarbij wijzen ze op een fraai zoldervenster met snijwerk in de stijl van Lodewijk de Veertiende. Datzelfde snijwerk komt ook binnen terug, in een trappenhuis uit die tijd.

In de middeleeuwen stonden op de hoek van de Pastoorstraat in feite twee huizen: in de achttiende eeuw zijn ze samen gevoegd. De keldergewelven stammen uit de vijftiende eeuw. Aan het begin van de twintigste eeuw deed het werkende volk de naam van de straat hier nog eer aan: op Bakkerstraat 26 zat de brood-koek- en banketbakkerij van W. Rooseboom, op nummer 25 de bakker F.L. Roelofsens. Omstreeks 1920 had banketbakker J.G. Dambrink de plaats

van Rooseboom over genomen. Vijf jaar later waren de bakkers van de gebroeders Veldhuis in het pand getrokken. Boven hen woonde de advocaat en procureur mr. G. Couvret. Tijdens de jaren dertig verdwenen de bakkers van het toneel: er kwam een instelling voor kunstnijverheid voor in de plaats die luisterde naar de naam Olde Munte.

Die naam zal een verwijzing zijn geweest naar een huis, dat ooit in de Bakkerstraat heeft gestaan: 'De Olde Munte', waar lang geleden de munt in Arnhem geslagen werd. "Het was een sierraad in de Bakkerstraat", schreef het genootschap van oudheidkunde in 1933. "Wel zeer lichtvaardig is dit gebouw opgeofferd om er een modern bioscoop-

theater te doen verrijzen. Dit vandalisme vond plaats in het jaar 1926". Felle kritiek dus op de komst van bioscoop Palace, aan de andere zijde van de straat.

Naast restaurant Salathai treffen we op nummer 24 een in oorsprong middeleeuws huis aan met een opvallende halsgevel uit de tijd van Lodewijk de Vijftiende. Het huis is in 1752 gekocht

door de stadsbouwmeester Hendrik Viervant. "Het is heel goed mogelijk, dat de toen nog jonge architect de fraaie voorgevel heeft ontworpen", zo schrijven de monumentenspecialisten thans. Het achterhuis stamt uit de zeventiende eeuw en heeft ooit dienst gedaan als bakkerij. Het maakt nu deel uit van de winkel in internationaal handwerk 'Aba-i'. Het bijbehorende sierlijke opschrift 'International Craftmanship' staat hier voor sieraden uit Nepal, antiek uit India, aardewerk uit Lombok en tapijten, spreien en weefstoffen uit andere verre oorden. Om dit alles flink te contrasteren treffen we naast deze zaak op nummer 23 een bliksemsnelle computerwinkel aan. Daar weer naast bevindt zich op nummer 22 de croissanterierie 'Croissy'.

Ook deze huizen stammen oorspronkelijk uit de middeleeuwen, maar ze hebben in latere tijden veel verbouwingen ondergaan. Het is overigens de vraag of de straatnummering tegenwoordig nog overeenkomt met de vooroorlogse situatie. Tenslotte is de zuidzijde van de Bakkerstraat tijdens de Slag om Arnhem weggevaagd. De Torensteeg, die tussen de Pastoorstraat en de Turfstraat lag, verdween zelfs volledig van de aardbodem. Die steeg liep tot september 1944 door tot aan de Grote Kerk.

In het deel van de Bakkerstraat dat tussen die Torensteeg en de Pastoorstraat in lag bevond zich ooit het 'Centraal Gebouw': een ontmoetingscentrum met een feestzaal die 'De Wip' werd genoemd, naar de dansvloer die op veren lag. Bizarre tentoonstellingen waren daarsoms ook te zien. De Arnhemmers konden hier ooit iemand bekijken die 'de vrouw zonder onderlijf' werd genoemd.